

SZENKESZTOI IRODA
Belmagyar-utca 27-dik szám, hová a lap szellemi részei
illető közlemények czimzendők.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre . . . 16 frt. Negyedévre . . . 4 frt.
Félévre . . . 8 frt. Egy hónapra helyben 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsárvári, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy [] centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora: 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyilttári cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

Hátrafelé.

Csodálatos hírek keringenek a po-
litikai világ levegőjében.

Ime néhány szemelvény:

A magyar katolikus püspöki kar
csütörtöki konferenciáján bizalmat és
reményt fejeznek ki egy ország-
os konzervatív párt meg-
alakulása iránt.

A klerussal bensőbbben érintkező
politikai körökben — vagyis a főren-
deli házból meg van az elszánt törek-
vés: az országos politikát
konzervatív irányba te-
relni.

E szándék és reménység szálai
egész a — trónig vezethetők
vissza.

Utólag kitűnt, hogy a felség a
legutóbbi miniszterválaság alkalmával
csak kelleitlenül adta be-
leegyezését a Wekerle-kor-
mány szabadelvű egyház
politikájához.

Hát ha mindezek a hírlélek ko-
moly alappal bírnak, akkor Magyaror-
szágon egy sajtósági visszaféjlesztési
folyamat van megindulóban, egy tö-
rekvés van aktív fellépésben, a mely
ugy nézi a magyar államélet fejlődé-
sének tüneteit, hogy azok veszélytrej-
tenek magukban és mint ilyenek első-
rendű érdekeket kockáztatnak.

Ezek a körök veszedelmet látnak
abban, ha Magyarország államéletének
kifejlesztésében a nagy lépéssel előre
törekvő korazellem által kijelölt fejlő-
dési törvények jutnak uralomra.

Ezeknek a köröknek nem tetszik
az, ha Magyarország állami életének
modern berendezései közül a fejlődési
törvényeknek megfelelő szabadelvű po-
litikai törekvések érvényesülnek.

Nem tetszik nekik az, ha a ma-
gyar állam megépítésén fáradozó fér-
fiak e munkájuk közben ledöntenek
néhány bástyát, a melyet a múltban
emeltek a haladás szellemére ellen.

Nem tetszik bizonyos körökben,
ha a jogállam építómesterei nem tűr-
nek meg maguk előtt olyan torlaszokat,
a melyek a szabadelvű fejlődés
megakadályozására állítottak.

Nem tetszik nekik az, ha Magyar-
országon a szabadelvű haladás mun-
kási megalkuvás nélkül törnek
előre, s akkor, midőn a magyar állam
épületét akarják újból megépíteni —

lerombolnak olyan épületrészeket, me-
lyek már nem illenek bele az új épü-
letbe.

Ezeknek a köröknek nincs inyére,
ha az új kor emberei rombolnak is
akkor, a mikor építkeznek, s névsze-
rint lerombolnak olyan befolyásokat,
a melyek útját állják az államélet mo-
dern berendezésének.

És hogy épen a papi köröknek,
s a velük politikai érdekközösségben
álló főrendeknek nem nyeri meg a tetszé-
sét Magyarország újabb fejlődésén mun-
káló férfiaknak szabadelvű politikája
— azt hajlandók vagyunk némileg ter-
mészetes dolognak tartani.

De azt már nem tartjuk termé-
szetesnek, hogy ezek a körök nem
csak a kritika jogával akarjanak élni,
hanem a szó teljes értelmében meg-
akasztani igyekezzenek minden olyan
törekvést, a mely az övékével nem
azonos, vagy a mely az ők számbavé-
telük nélkül akarja az államfejlesztés
munkáját élvezni.

Hogy a főpapság és klerikális fő-
rendek nem szívesen látják az állam-
hatalomnak és a nemzeti akaratnak
az egyházi hatalom és az egyházi be-
folyástól való függetlenítését — azt
megengedjük, de azt már nem tartjuk
eltűrhetőnek, hogy ők viszont mindent
kárhóztassanak — a miben a szabad-
elvű irányzatok győzelmét látják.

Az, hogy a szabadelvű magyar
állam élet kiépítésének munkája köz-
ben a klerikális és az ultramontan tö-
rekvések sikerrel nem érvényesíthetik
magukat — a miatt csak azok busla-
kodhatnak, a kiknek abban telik örö-
mük, hogy Magyarország visszaféjlő-
dék az osállapotba és mint jogállam
ne nyerhessen erőforrásokat a maga
szabadelvű jogintézményében.

Hát nezdünk az a hitünk, hogy e
szomorú felfogással a főpapság és
a klerikális körök magukra ál-
lana k, egy magukban pedig úgy
számban, mint erkölcsi erőszéklet és
főleg politikai súly dolgában a nemzet
nagy egyeteme mellett annyira eltör-
pülnek, hogy az általuk felidézendő
küzdalem legfennnebbnek k
árthat.

Ma már — hála agondviselésnek
— nem azt az időt éljük, a melyben
a nemzet fiai közül soknak agyában
támadhatna fel a gondolat, hogy a
magyar állam erősebb volt akkor, mi-
kor egyházi befolyások és akarat ha-

tározták meg a törvényeit, ma oly idő-
ben élünk, a midőn a nemzet a maga
akaratának minden avult és idegen be-
folyástól menten igyekszik érvényt sze-
rezni.

És mert az új idő szellemere erősebb
a multakénál — nem félünk a vissza-
fejlődés rémeinek kísértésétől, hanem
haladunk előre — ha kell:
bástyák és torlaszok le-
döntésével, de hátrafelé
nem megyünk.

A t. Ház.

Budapest decz. 16.

A budget vitának minden napja több-
kevesebb vihart okoz a házban. A mai vitát
a Tóth János szűz beszéde nyitotta meg, a
mely nyugodt és tárgyilagos hangjával ért
el hatást.

Ezután következett Zichy Jenő, a ki-
nek szakszerű beszéde nem igen volt képes
nagyobb hullámokat verni fel. De annál na-
gyobb mozgásba hozta a szendélyeket Va-
jay István beszéde, a ki mint fiatal katoli-
kus lelkész és képviselő kissé túl ment a
megengedett határokon, akkor, midőn a Ti-
sza Kálmán névvel szereplését emle-
gette.

Abban igaza van Vajaynak, hogy Tisza
Kálmán kormányzása alatt súlyos Magyar-
ország a mély korrupzio fertőjébe és, hogy
a Tiszák uralma csapás volt az országra; de
abban már nem volt igaza, mikor Tisza Kál-
mánné nagyváradi szereplését és Gerliczy nével
szemben történt bukását feszegette.

Vajay beszédének ez a része az egész
házat, sőt pártját a függetlenségi pártot is
kellemetlenül érintette.

Éppen azért kellett olyan általános
hatást, mikor Eötvös Károly, a függetlenségi
párt vezére, felkelt a maga és elvonulási
névében helytelenítésnek adott kifejezést
Vajay szavai fölött, kijelentvén, hogy a nő
údvos társadalmi tevékenységében épen
olyan tiszteletet érdemel, mint Istennek szol-
gája az oltár előtt. Eötvös felszólalását az
egész ház zajosan helyezte és nagy elis-
meréssel fogadta.

A szabadelvű párt részéről Busbach
Péter beszélt ma a egyrészt óva intette az
ellenzéket, hogy ne adjon hitelt minden
mende-mondának, mely a szabadelvű párt
beszéléstől származik, de másrészt mind-
járt előhozakodott egy képtelen mesével,
mintha a nemzeti párt vezére csak bizo-
nyos külső kényszer alatt mondaná volna el
indemnitási beszédét, hogy ahhoz hasonló
szépet a magyar parlament még nem hallott.

Gr. Apponyi Albert e mesére nyom-
ban válaszolt s kijelentette, hogy valamin-
t pártja nem tűrne el tőle tőle soha pressziót,
ugy az sem kísérné meg soha, hogy rá
kényszerít akármilyen gyakorolni. Másrészt hang-
súlyozta Busbachkal szemben, hogy a ki az
ellenzék padjairól tett ünnepélyes ígéreteket
nem tartja egészen komolyan vendőknek, az
szomorú itéletet mond a közmorálról. A ma-
ga részéről kijelentette, hogy ígéreteit er-
kölcileg épp oly kötelezőnek tartja, mint-
ha azokat a kormány helyéről tette volna.

Az ellenzék e kijelentéseket zajos he-
lyesléssel fogadta.

Ezután Vikiar István beszélt hatással a
költségvetés ellen, melynek végzetével Tisza
István állott fel.

Tisza István aki még néhány hét előtt
nagyon is haragos diktatóri hangulatban foly-
tatott „párbeszédet” és „párbeszédet”,
ugy látszik észre vette, hogy más „szellőc-
kék” fujdogálnak és fogta magát s elkészült
egy nagy meglepetésre.

Examentét tett ugyanis a parlamenti
tapintatból és ildomból és a vizagán nem
bukott meg. Kiefigítő kalkulára föltétlenül
igényt tarthat.

Mondani sem kell talán, hogy a feladat
nehezen ment. Rengeteg sok általános igaz-
ságokat kellett elmondani Tisza Istvánnak,
hogy tetszést is arasson és visszatetszést se
okozzon. Így aztán voltak beszédében olyan
elméletek is, melyeket senki sem tagadhatott,
de melyeket épen Tisza István szájából min-
denki csak mosolyogva hallgatott.

Beszédének elején röviden megemléke-
zett az egyházi politikáról, határozottságot
sürgötte félrendszabályok helyett. Majd a
nemzeti politikával foglalkozott s annak a
nézetének adott kifejezést, hogy nem szabad
erőnként nemzeti vívmányoskákért elfecselel-
nünk hanem erősíteniünk kell azt a szövete-
séget, melylyel együtt erősek lehetünk kifelé,
de a melyben arra is elég erősnek vagyunk,
hogy nemzeti önállóságunkat megvédjük. Ti-
sza István sokszor ügyesen tért ki a kelle-
metlenebb kérdések elől s figyelmet tudott
magának biztosítani azzal, hogy nem igen
bocsátkozott személyes kérdések vitáiba.

Szűzbeszéddel nyílt meg az ülés, azzal
végződött. Mérey Lajos mondta el mint elv-
barátja az ülés elején, ő is a költségvetés
ellen nyilatkozott. Beszédében sok ügyes
fordulat volt s pártja tetszéssel fogadta.

Holnap Horánszky Nándor fog be-
szélni.

Horánszky beszédét a ház és külön-
sön az ellenzék nagy érdeklődéssel várja.

A püspöki konferencia ha- tározata.

Budapest, decz 15.

A ma reggel 10 órakor a hercegprí-
más elnöklése alatt megtartott püspöki kon-
ferenciáról esti lapunk közleményének ki-
egészítéssel még a következőket közölhetjük:

Először is az általános egyházpolitikai
kérdések jöttek szóba. Mielőtt a tanácskozás
ezekre nézve megindult volna, Samassa egri
érsek intézett kérdést a hercegprímáshoz az
iránt, vajjon való-e az a hír, hogy a herceg-
prímás Rómából utasítást kapott volna? Va-
szary hercegprímás az egri érsek interpella-
ciójára kijelenté, hogy Rómából semmiféle
előleges utasítás vagy parancs nem érkezett.

Ezután az egyházpolitikai kérdések a
következő sorrendben tárgyalattak:

Első volt a zsidóvallás recepcziója. Erre
nézve a hercegprímás akként informálta a
püspöki kar, hogy a kormány által e kér-
ésben beadandó törvényjavaslat előrelátha-
tóság két paragrafusból fog állani. Az első
szólani fog arról, hogy a zsidóvallás a bevett
vallások közé felvéttessék; a második para-
grafus pedig az áttérésre vonatkozólag fog
intézkedéseket tartalmazni. Rövid eszmecsere
után a püspöki kar abban állapodott meg,
hogy az első paragrafus állami szempontból
nem ütközik nehézségekbe; de a második
paragrafus el nem fogadható.

Következett a vallás szabad gyakorla-
táról szóló törvényjavaslat kérdése. Erre nézve
előrebocsátott, hogy ez a törvényjavaslat
előreláthatólag nem a korlátlan vallászabad-
ság proklamálását fogja tartalmazni, hanem
ki fogja kötni, hogy minden vallás, mely a
bevett vallások közé nem tartozik, a maga
hitelvit a kormányának bemutatása, s a bevett
vallások közé való felvételre engedélyt kér-
jen. Erre a javaslatra nézve tehát a püspöki
kar nem hozott előleges határozatot.

Ezután következett az elkeresztelési
ügy és a kormány által tervezett polgári
anyakönyv kérdése. Az erre vonatkozó tör-
vényjavaslat még a fél folyamán akként fog
beterjesztetni, a mint azt Wekerle miniszter-
elnök bejelenté, vagyis: a papok kötelezve
lesznek a egyes házasságokból született gyer-
mekek megkeresztelése alkalmával a „jegy-
zet” rovatába beiktatni, hogy a gyermek az
1888. 52. törvény értelmében melyik vallás-
felekezethez tartozik. Erre nézve a püspöki
kar egyetelmileg elhatározta, hogy a kor-
mánynak ezen kívánsága dogmába ütközik
s katolikus pap e követeléseknek nem te-
het elég.

Ezután következett a kötelező polgári
házasság kérdése, melyre nézve a püspöki

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1892. december 17.

Jere haza már!*)

Írta: BENEDEK ELEK.

Azt olvastam a sorok közt is: édes
fiam jere haza már! Ez volt a refrénje an-
nak a nagy, öreg betűkkel írt levélnek, me-
lyet messze földről, a havasok aljáról indi-
tott el a kétkerekű postakocsi, tovább rípi-
tett hegyeken, völgyeken, szélmalmos róna-
ságokon keresztül a gőzparipa, s talán meg
sem állott, a míg hozzáim nem ért.

„Óh áldott, óh áldott a keze írása!”
Mekkora munka volt ez a tíz sor annak a
megnehezedett reszkető kéznek! Hányszor
folytak össze a kusza vonások, a dülögő so-
rok, a míg ez a levél elkészült! A teljes
czimzéssel: . . . édes fiamnak, apai szeretet-
tel. Budapest.

„Nem is látom a betűt, mit leírok. El-
törtött az okulárém, az édes anyádé is, az
enyém is. Édes fiam, jere haza már! És hozz
nekem okulárét, meg az édes anyádnak is.
Én nem olvashatok újságot, édes anyád nem
olvashatja azt az imádságot, a melyika mesz-

szé idegenbe került gyermekért szól. Tudja
könyv nélkül is, de fél, hátha kifelejt egy
szót s az Isten nem hallgatja meg imádsá-
gát. Édes fiam, jere haza már! Fellábunk a
koporsóban. Az okulárékat ne felejtse. Sze-
rető apád.”

Nem lehetett az képzőldés, nem, hogy
a vonat is mindazt zakatolta, a mint kényel-
mesen elnyutózkodtam a halókupában: édes
fiam, jere haza már! Reggel, mikor a nap
beszűrődött a függönyöcskék között, ez is
fölrta ragyogón, fényesen a kupé oldalára:
jere haza már! Ezt hallottam a madarak
énekében, a szél zugásában, ezt hallottam az
állomások csengőjében.

— Megyek! megyek! csak az a vonat
oly lassu, ne volna!

Gyorsvonat volt, de nekem lassu, mint
egy döcögős paraszt szekér. Ujra meg újra
elővettem a levelet, olvastam az első betű-
től az utolsóig, meg vissza. Aztán előszedtem
a gondosan becsomagolt okulárékat. Még föl
is próbáltam s ugy olvastam az öreg be-
tűket. Belenéztem a tükörbe. Egy vén em-
ber állott előttem. S a mit eddig észre se
vettem, im! itt is egy ősz hajszál, meg ott
is. Vagy csak az okuláré tiz velem pajkos já-
tékot. Vissza öreg okuláré a selyem papi-
rosba. El ne törjeteik valahogyan. Nélküle-
tek nem imádkozhatik érettem az édes anyám,
nélkületek nem olvashat újságot az édes-
apám . . .

Ah, végre itt vagyok az utolsó stáció-
nál. Már röptül is velem a Pista meg a Fecs-
ke. Mintha szaladna előttnk az a kopaszfejű
havas, melynek aljában nyugtalanul jár-kél

tipec-topog reggel óta egy öreg ember s egy
öreg asszony; versenyt futnak az széllel, hogy
utól érjék. Érzik, hogy a „kis gazda” kezé-
ben a gyeplő s büszkén kiszegve a fejüket,
ki-kitörnek a gyors ügetésből szédítő vágta-
tásba.

Visszük, visszük, — csingilingel Fecske
nyakán a csengő. A távolból már fölbukkan
a templom karcsu tornya. Elejéünk száll a
déli harangszó: jere haza, jere haza! Már itt
is vagyunk a faluban. Köszöntenek jobbról,
balról, rozmaringos ablakokból. Köszöntöm
én is őket, bár nem is tudom, kit. Tudom,
hogy emberek mozognak az utcán, állanak
a kapukban, kándikálnak ki ablakokból, ke-
ritések hasadékaiban; de én csak őket látom:
a megrokkant, hófehér hajú „vén huszár”-t
s azt a szelíd jószágos arczu öreg asszonyt.

Ihol, ott állanak a galambduccos kapu
előtt. Tárvá, nyitva a kis kapu hajnal óta. Öle-
lésre tárvá a reszkető karok. Vajjon melyik-
nek a keblére borulok először?

Pista, Fecske, reszkető inakkal állanak
meg a kapu előtt. A vén huszár most nem
látja, hogy csakugy szakad le a fehér hab
róluk. Csak azt látja, hogy ott vagyok már
annak a karjai között. Mindig így történik
ez: megelőzi a vén huszárt. Ugy kell, hogy
kifejtse a gyöngé karok erős öleléséből.

— Jól van, jól, — motyog a vén hu-
szár — elég volt már, elég, hagyj ne-
kem is.

S ugy odaszorít a széles mellére, hogy
minden ceontom megropog belé. Most már
az öreg asszony jön megmentésemre s szere-
tetten átkarolva egymást, szép csöndesen,

könybe borult szemekkel, betipegünk hár-
macsán az udvarra.

- Csak hogy már megjövél!
- Ezer esztendője nem láttunk.
- Az ám, négy hónapja.
- Minden nap egy esztendő már ne-
künk, édes fiam.
- Hát a feleséged? A gyermekeid?
- Sohasem látnak meg többé.
- De hogy nem, majd lehozom ismét.
- Óh csak ezt érteném meg, hogy
még egyszer virágot szedhessek pesti uno-
káimmal!

E közben már ott ülünk a terített asz-
tálnál.

- Egyél édes fiam, egyél!
- Hisz oly sokat eszem, édes anyám.
- Éppen csak megköstölöd. Nem is
izlik ugy-e már a mi ételünk?
- Óh dehogynem! Nagyon izlik.
- Öregek vagynak, szegények vagyunk,
nem ismerjük az újmódi ételeket.
- A turós pulizskát már meg se en-
néd, ugy-e? — kötekedik a vén kuszár. Pe-
dig hogy szeretted!
- Hát a töltött káposztát?
- Hm! s a káposzta-csikát?
- Pesten is eszem nagyon sokszor.
- Pesten?
- Bizony, még a gyerekek is nagyon
szeretik a csikát. Mikor beadják az asztalra,
a kis Mariska összecsapja a kacsóját: Mar-
czika, Marczika! itt a káposzta csika!
- Óh édes aranyaszájú csirkém, csak
megcsókolhatnám az aranyos száját!
- Majd az őszön, az őszön . . .

Hanem az öregek, látom, hogy nin-
csenek velem megelégedve. Leolvasom a szem-
től: nem az már, a ki volt. Csak azért
eszik, hogy meg ne szomorítson. Nem, nem
izlik a mi ételünk!

Pestről hozott Kugler-áttéménnyel fejez-
zük be az ebédet.

— Ez igazán jó, — mondják mind a
ketten.

— Jobb azért az ordás palacsinta, —
erősítém én.

Nem hiszik, de jól esik hallani kegyes
hazugságot.

A harmonia csak akkor áll helyre tel-
jesen, mikor előszedem az okulárékat. Szín-
arannyal ha telehozom a táskát, nem okoz
ilyen örömet. Mindjárt felpörbáljak. A vén
huszár előszedi a gardamába gyűlt újságokat.
Ott hagyta el az újságolvasást, a hol Szapáry
beterjesztette híres törvényjavaslatát a köz-
igazgatás rendezéséről. Hiába is világítanám
fel, hogy szalonát lehet takarni minden mun-
neruba. Azóta nagyot fordult a világ; két
paragrafus lett a 279-ből. Elolvassa elejétől
végig.

Az öreg asszony is kihuzza tokjából az
imádságos könyvet.

Egyenest rányit arra az imádságra,
mely a messze idegenbe került gyermekért
fóhászkodik föl a magasságos égbe. Hallom
a mint ledőlök a divánra, ebédután való szen-
dergésre, hallom félálomban, csöndesen hal-
kan babukolni a jó öreg asszonyt:

„No hagyj őt eltévelyedni a messze
idegenben. Véd, meg, óh jószágos Istenem,
rosszindulatu emberektől; vezed mindig az

*) E tárcsát Benedek Eleknek épp most
megjelent könyvéből adjuk mutatón. A könyv főcíme:
„Történetek a gyermekszobából”, de két része szlik.
Az I. rész a gyermekszobáról szól, a II. rész az
öregokről szól. Ebből a második részből közöljük
a tárcsát. — Együtt olvasnánk figyelmébe ajánljuk a
könyvet, melynek ára 1 frt. Szerk.

kar akként döntött, hogy ez az egyházi fel-fogással elvi ellentétben áll.

Mindezekből kifolyólag szóba jött az is, hogy a költségvetés tárgyalásakor a püspöki kar elfogadják-e a költségvetést vagy vissza-utasítsa-e? E kérdésre nézve a vélemények eltérők voltak a végleges határozat nem hoz-
zatott.

Ezután következett a kongrua-ügy, mely-ben Samassa egri érsek álláspontja már ismeretes. Ehhez járult Császa György, ka-locsai érseknek, mint a kongrua-bizottság el-nökének a bizottság által is elfogadott ja-vaslatra; végül pedig az a javaslat, melyet Schlauch Lőrincz nagyváradi püspök terjesz-tett be s melyekre nézve a püspöki kar hol-nap délelőtt 10 órakor fog újabb konferen-cziát tartani. Schlauch Lőrincz nagyváradi püspök javaslata olyan természetű, mely nem-csak a kongrua-ügyre vonatkozik, hanem be-lenlyul a kath. autonómia sphaerájába is.

A kongrua név az javasolja, hogy a püspökök, káptalanok és javadalmas szer-zetes-rendek birtokaira 10 millió táblázat-sék be s ennek kamatai a megállapított arány-ban s felmértől szükséghez képest 2 száza-lék minimumtól kezdve, 5 százalék maximum-ig, évről-évre egy ujjonnan alakítandó köz-pontba fizetessenek be. E központ akként alakították, hogy az egyházi férfiak szám-arányának megfelelőleg, a király által ugyan-annyi világi férfi nevezetnek ki; ezek egy-házi és világi elnökök választanak és hatá-roznak az írást, hogy a begyűlt összegek miként fordításának plébániák javadalmá-zására és az iskolai ügyekre. A javaslatnak az a része tehát az, mely az autonómiába nyul s teremti meg olyan organumot, melyből kifolyólag a kath. autonómia többi organu-mai természetesen sorrendben létesíthetnek.

Ezzel szemben Császa György, ka-locsai érsek javaslata tisztán csak a fedezeti kérdésekre foglalkozik, arra törekedvén, hogy a kongrua-szükség fedezésére vonatkozó ösz-szegek minél gyorsabban érvényesülhessenek.

Nagy nehézségeket okoz a kongrua-ügyben az, hogy a görög egyesült egyház viszonyai még mindig rendezetlenek s a la-tin szertartású plébániák hiteles bevallásai még mindig nem voltak az egész vonalra ki-terjesztve, — elérhetők.

A kath. autonómia a mai értekezle-ten nem volt szövegesen s erre csak holnap kerül a sor.

Megjegyezzük még itt, hogy Samassa egri érsek a mai konferenciáról nem rosz-szulléte miatt távozott el, hanem azért, mert a főrendiház pénzügyi bizottságának, mely-nek ő az elnöke, — ma délelőtt alakuló ülés-e volt.

A püspöki konferenciáról ezt a hiva-talos jelentést vesszük: Vaszary Kolos her-czegprímás elnöksége alatt jelen volt az egész püspöki kar, Lőnharadt Ferencz erdélyi, Hi-dassy Kornél szombathelyi és Meszlényi szathmári püspök kivételével. A jegyzőkönyv vezetésével Fehér Ipoly pannonhalmi főpá-pát bizott meg.

A hercegprímás visszapillantó előter-jesztést tett az egyházi politikai kérdésekben az ez évi július óta beállott fejleményekről és az illetékes körökkel folytatott tárgyalá-sok lefolyásáról. A püspöki kar a hercegprí-más előterjesztései alapján a helyzetnek min-

den oldalról való mérlegelése után egyhan-gulag elhatározta, hogy együttes előterjesztést intéz egyrészt a szentszéphez, a pápához, másrészt a felsőházhoz és a kormányhoz, ki-fejtve a kormány által kontemplált egyház-politikai program komoly konzekvenciáit és veszélyességét. Kimondta továbbá a püspöki kar egyértelműleg, hogy a kormány jelzett egy-házpolitikai programjának káros következmé-nyeit a főrendiházban már a költségvetés tárgyalásakor kifejté.

A napirend második pontját a kongrua-ügy képezte. Császa György kalocsai érsek előterjeszté az elnöksége alatt működő kon-grua-bizottság javaslatát, hozzácsatolva a ki-vel módosítását, illetőleg saját indítványát. Ezzel kapcsolatban Schlauch Lőrincz nagy-váradi püspök terjesztette a püspöki kar elé saját tervezetét, mely széles keretben mozog-va, felöleli mindazon érdekeket, melyek a magyar katolikus egyház beleértésében kívá-lóan ponderálnak, melynek ez autonómia, az oktatás és a kongrua ügye. E tervezet a kon-grua-bizottság a Császa kalocsai érsek ja-vaslatával való kapcsolatos tárgyalásra a püs-pöki kar egyhangulag elfogadta s holnap délelőtt 10 órakor folytatandó gyűlés nap-rendjére tűzte ki.

Klerikálisok harca.

Gróf Zichy Nándor a főrendiházi el-lenlék, s a klerikális párt vezértagja hosz-sabb politikai levelet intézett egyik elvha-rátjához, melyben a kormány egyházpolitikai programjáról nyilatkozik.

E nyilatkozatokból kitűnik, hogy a fő-rendiház klerikális pártja kemény küzdelemre készült a kormány szabadel-ü egyházi politi-kája ellen, s hogy az előcsatározás már meg is indult.

A levélnek a polgári házasságra vonat-kozó része így szól:

Dominálja a kormány programját a polgári házasság kérdése.

Nálunk az evangélikus egyház azt ha-tározottan visszautasította. A reformátusok el nem fogadták, hanem elnapolták a hatá-rozott állásfoglalást. A katolikus és görög hitelvénél fogva nem fogadhatja el.

Világos, tehát ma már a program felállításán után alig néhány héttel, hogy a kötelező polgári házasság az ország nagy konfessziói egyikének sem kell; s ezzel el-esett a kérdés s a program el volna te-metve.

De hát van-e ebben mit sajnálni? és e szempontból nézzük máshol a polgári há-zasságot.

A kötelező polgári házasságot vagy a forradalom, vagy az állami hatalomnak a katolikus egyházzal folytatott tusai hozták létre.

Franziországból az első forradalom szültte és I. Napoleonnak a papsággal foly-tatt küzdelme tartotta fenn és terjeszté ki foglalásai által más államokra is. Olaszor-szágból a papság elleni küzdelem hozta uj-abban létre és tette utóbb kötelezővé.

Poroszországból a kulturbarcz alatt vált a polgári házasság kötelezővé.

A katolikus államokban, a katolikus felfogás szerint, az ó-katolikus államokban azok gyakorlati szerint, amott rendszerint a felbonthatatlanság, emitt a felbonthatóság irá-nyában érvényesült a gyakorlatban.

Vegyes konfessziójú államokban egyön-tetlenség nem létezik kötelező polgári házás-ság, legalább úgy, hogy arról határozott fo-galmat szerezhetnének.

Angolország, az Egyesült-Államok a házasság dolgát, nem kötelező polgári házás-ság alapján rendezték.

kis regényje volt az életében — ami nem volt kevesebb mint az, hogy egy szép leány-nyal volt viszonya, a kit az atyja és a szegénység tiltottak feleségtől venni — és most Bruce hat hónapi szabadságot kért azon trügy alatt, hogy sürgős magán ügyei vannak.

Langley Dik szinte irigyelte a Bruce boldogságát. Ő úgy érezt, és oly ószinte há-lát érezt a megbalt asszony iránt, aki le-hetné tette az ő boldogságát, ha vajjon a szerelem, melynek eddig a hiányát soha sem érezte, csak ugyan olyan jó dolog e.

— De sokkal jobb, hogy így vagyok a hogy vagyok — gondolta türelmetlenül — főleg mióta Aylemer Károly az a különös végrendeletet csinált. Midőn Beresford ural találok meg, tiszta lelkiismerettel megmond-hatom neki, hogy senkibe sem lettem szerel-mes. Ami pedig azt illeti, hogy azt a bo-londságot a gyámleánnyal szembe csele-kedjem meg, ő is tudhatja mily teljes lehe-tetlen, hogy egy olyan leányba valaki bele szeressen.

Tehát Macgregor Bruce-é volt a győzelem, és Langley Dik kisértje volt a haza fele való útjában, és a Melinda tökéletességeinek olyan sorozatát és dicsőítését kellett végig hallgatni, hogy az igazat megvallva, ezt a tárgyat rettenetesen megutálta.

— Azt hiszem, hogy vár tégedet — mondta, midőn Bruce egy kicsit elhallgatott, hogy pihenjen és lélegzetet vegyen!

— Nem az. Hiszen azt írtam neki ép-pen ezzel a postával, hogy semmi kilátásom sincsen az előléptetésre — és ez szent igaz. Tudod pajtás, meg akarom őt lelni. Kép-zeld el, hogy fog örülni és csudálkozni ha meglát!

— Hol lakik?

— Londonban. Az anyja özvegyasszony.

— Csak ez egy lánya van? — kérde Langley.

Ott, a hol kötelező polgári házasság létezik, a közérköles hanyatlott. Ezt Fran-ciorszag eléggé bizonyítja. Belgiumban a házasság vagyoni üzlet színeit viseli. Berlin-ben a keresztény néklük száma, a kormány minden igyekezete dacára, megdöbbentőleg növekedik.

Alkalmass-e a kötelező polgári házasság a különböző konfessziójú államokban az el-lentétek kiegyenlítésére? Ezen kérdésre gya-korlati adattal nem felelhetünk. Elméletileg a konfessziók egyike vagy másika a győz-tes, de felfogásunk szerint mindenike vesz-te; az semmi esetre sem szolgál a jogosult vallásszabadságnak.

A kérdés tehát az: miért vétetett fel a kötelező polgári házasság a kormány pro-gramjába?

E kérdésre pedig a kormány azzal fe-lel, hogy csak annak behozatala után lesz az 1868. LIII. t. cz. revidálható.

De a kettő közt nincs belső összefü-gés, a mit logikailag bizonyítani felesleges, mivel kétségtelen is.

De a kormány ezen feltevésének csakis akkor volna értelme, ha a kötelező polgári-házasság ellen konfessziójának volna tekin-tendő, a minnek azonban az egyik konfesszió sem tekint, a mint azt a két protestáns egy-ház zsinatja már ki is mondotta, de az ál-lam sem tekint ezt ellenkonfessziójának, mi-vel arra nézve e két kérdés csakis annyi ér-tékkel bír, a mennyit annak a konfessziók tulajdonítanak.

A mennyiben azonban a mi interkon-fesszionális viszonyainkból eredő bonyodalmak a házassági ügy iránti legiszláció kiegészí-tését vagy módosítását követelik: vélemé-nyünk szerint ez az eddig követett uton, tör-téneti fejlődésünknek megfelelőleg lesz esz-közlendő.

A pápa a szabaddkőmű- vesekről.

Róma, decz. 5.

A pápa két körlevelet intézett a püs-pökökhöz és az olasz nemzethez. A szentatya ezekben a körlevelekben panaszkodik a sza-baddkőművesek káros befolyása ellen, a mely az olaszok szellemi és vallás-erkölcsi életé-ben nyilvánul. Rámutat a hitetlen szekták lázító és istenkáromló üzemelésére, melyekben a legzomorubb hanyatlás jeleit látja.

A szabaddkőműveseket terhelik — így folytatja a pápa körlevelében — mindazok a törvények, a melyekkel meg akarták in-gatni az egyháznak az államban elfoglalt ha-talmi állását; az ő művek a polgári házás-ság, az egyházi vagyon elrablása és az iko-lókban mindinkább elharapódzó istenkáromlás; őket okoljuk a szólásszabadság elfajulásával, a szászországi egyházaitlan letemetésnek, sőt még az erkölcsellenes jeleneteket ábrázoló fotográfiáknak is.

A megzombított kolostorok helyett sza-baddkőműves páholyok és más szektabarlangok foglalták el. A vallási testületektől megtagad-ják a jogi személyi jogait. A vallásszabadsá-got hirdetik és éppen azt a vallást üldözik, a mely, mióta az üdvözítő felszabadító szózata elhangzott, dicsőséget és fényt árasztott Olasz-országára.

A pápát a legpiszkosabb módon megta-madják és meggyalázzák: a családi élet kicsa-pongásának fajul, a gyermeki szeretet megszűnik, a házi béke, a szülői tiszteltele már csak rég elhangzott mese, a városokban felburjánzik az osztálygyűlölet gaza, a társadalmi rend alapjai megrendültek, a szepművészeteknek, a szob-roknak és színházaknak csak az a oázisa, hogy megmérgezzék a nép szívét és kedélyét; anarkista szekták támadnak mindenfelé, a munkások a szocial-demokrácia felé haladnak,

— Oh dehog! Melindán kiül még van három!

Nem tudom Langley — itt az ifjú ar-cza bíbor színt váltott — hogy a szűleim beszéltek-e neked valamit Melindáról és a családjáról. Tény, hogy az atyám borzasztó büszke. Ő senkiben sem hisz, a kinek nincsen olyan hosszú családja mint neki. Ő ebben a dologban rettenetesen előítéletes volt.

— Én nem hiszem, hogy Sír Murray meg tudna neked valamit tagadni amire rá-kötötted a szivedet; és ha még soha sem látta Davidson kisasszonyt, akkor ő nem mondhat tévedést róla — jegyzé meg Dik!

Bruce elkomolyodott.

— Ő oly büszke — mondá.

— De a büszke emberek nem törődnek a szegénységgel. A jó szülők hiány az, amit nem tudnak kereszttől nézni. És én azt gon-dolom, hogy a Davidson kisasszony nagy-atya tisztessége ember volt.

— Igen, ő az volt, arról biztosítalak, de — üzletben volt. Melindának az anyja a boltban árult meliót férjhez ment; de mit tartozik az Melindára? Davidonné egy na-gyon kedves asszony és bármelyik társasá-gban megállja a helyét.

Miért ne lehetne a leánya az én feleségem azért mert az anyja harmincz évvel ezelőtt a boltban árult?

— Hol találkoztál vele?

— A tengerparton. Egy barátommal mentem oda, de őt valakinek a betegsége miatt visszahívták, és iszonyu unalmasnak találtam a helyet egész addig, míg Davidon-nal találkoztam. Ott jétemnek a hátra levő ideje alatt az ő háza volt az otthonom és szerelmes lettem Melindába.

— És megmondta neki? kérde Dik.

— És mondtam neki. Davidonné nem akart bejegyezni míg az atyám nem tette

mindenki csak élvezni akar s a jellem mind-inkább elpusztul.

A kölevél így végződik:

„Legyetek valamennyien egy szívvel és egy értelemmel; legyetek olaszok és kato-likusok; legyetek szabad férfiak, nem pedig a szekták szolgái; legyetek hűvek a hazához, de legyetek hűvek Krisztushoz is és az ő földi helytartójához is.”

Azt hiszik, hogy a jezsuitáké munkája ez a levél, mert a jezsuiták különös gráciá-ban vannak most a pápánál.

A kolozsvári

kir. ítélőtábla szaktanácsainak beosztása az 1893. évre.

Elnök: bercelli Berczelly Jenő.

Polgári ügyek szakosztálya: I-ő (közpolgári ügyi) tanács. Elnök: Ber-czelli Berczelly Jenő, a kir. ítélőtábla elnö-ke. Helyettese: Heppes Miklós, kir. ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: Müller Vilmos, Bocskor Mihály, Zsakó István, Gál Jenő, Szász Dénes, Mihályi Béla, Sutoris Albert. Tanácsjegyzők: Dr. Bodolla Béla, Bokor Károly. II. (közpolgári ügyi) tanács. Elnök: Heppes Miklós, kir. ítélőtáblai tanácselnök. Helyettese: Müller Vilmos, kir. ítélőtáblai bíró. Bírák: Müller Vilmos, Mezei János, Szentkirályi Lajos, Bocskor Mihály, Zsakó István, Gál Jenő, Szász Dénes, Horváth Kálmán, Hosszu László, Sutoris Albert. Tanácsjegyzők: Dr. Bodolla Béla, Csaba Zoltán. IV. (váltó, keresk, és csődügyi) ta-nácsos. Elnök: Heppes Miklós, kir. ítélőtáblai tanácselnök. Bírák: Bocskor Mihály, Gál Jenő, Szász Dénes, Kain Hugó, Mihályi Béla. Tanácsjegyzők: Bisze Alajos, dr. Baintner Hugó.

Büntető ügyek szakosztálya: V. (büntetőügyi) tanács. Elnök: Schneider József kir. ítélőtáblai tanácselnök. Helyet-tese: Mezei János kir. ítélőtáblai bíró. Bi-rák: Mezei János, Szentkirályi Lajos, Csá-nyi Ferencz, Szócs Ákos, Ádám Dónas, Hor-váth Kálmán, Hosszu László, br. Rudnyasz-ky Béla, Mihályi Béla. Tanácsjegyzők: Bokor Károly, dr. Baintner Hugó.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, deczember 17.

Uj előfizetők a megrendelé-si naptól a lapot uj évig ingyen kapják.

— A kolozsvári fogyasztási ital adó és szesz mérési jogot 195 ezer frtért ki vette a város a kormánytól. A kincstár 247 ezer frtot kért a várostól. A jog alárterlebe adása iránti versenytárgyalás pénteken, e hó 13-án fog megtörténni. Az árverési hirdetést lapunk közlelbbi számá-ban fogják az érdeklődők olvasni.

— A kolozsvári orsz. ereklje muzeum holnap, (vasárnap), tekintettel ar-ra, hogy több iskola növendékeinek látogatá-sát jelentették be, reggel 8 órától 12 óráig, délután pedig 2 órától 4 óráig lesz nyitva. A növendékek csoportosan d. e. 8 órától 10 óráig teljesen díjlanul látogathatják.

azt; az atyám haragudott — dühös volt és végre Indiába küldött. Azonban a páter meg-igérté, hogy ha nem teszek le Melindáról — gondolkozni fog róla és én tudtam, hogy Melindában bízhatok, tehát nyugodtan jöttem el jegyzé meg Bruce.

— Elvégre is a próba idő nem volt valami nagyon hosszú. És Bruce, te csak most vagy huszonhat éves, — mondá a ba-rátja.

— Igaz; de azért a boldogságból még is három évet vesztettem el. Langley, én gyakran csudálkozom rajta, hogy te miért nem házasságot meg. Re megtehetted volna.

— Vajjon — négy ezer forint évi jö-vedelemmel és az én kisse költsége szoká-saimmal? Édes Bruce, kélen, hogy azt jó-zan észzel tehettem volna — jegyzé meg Bruce.

— Szeretném, ha eljőnnél velem David-sonnéhoz.

— Hogy a Melinda kisasszony valame-lyik testvérenek az áldozata legyek? mondá Dik nevetve.

Oh, nem, a világért sem. Nem szeret-ném ha te valamelyik testvérét nőül ven-néd, egyik sem méltó arra, hogy Melindának a gyertyát tartsd; és én föld a különbség köztük. De szeretném, ha az anyjával beszél-nél — jegyzé meg Bruce.

— Hogy a te kötelességeidet magasz-taljam? kérde Dik.

— Nem; csak, hogy azt mond meg neki, hogy a mo-tani jövedelemmel az In-diában való élet elviselhető és hogy te azt gondold, hogy Melindát nyugodtan reám bízhatj.

— Már látom, hogy mit kell tennem mondja Dik; az anyát kell kiengesztelnem és megnyernem, mert te reá bírod a leányt, hogy az esküvő napját megnevezze.

(Folyt. köv.)

— A kolozsvári süketnéma in-tézet felügyelő bizottsága gyűlést tartott. A gyűlésen örendetesen vettek tudomásul, hogy 40745 frtot jövedelmezett decz. 12-ig. Szva-csina Géza tanácsos fardhatatlan gyűlése. A gyűlés a lelkes és fardhatatlan frtűnkap teljes elismerése nyilvánítása mellett hi-lája látható j-lől háromszáz frt évi tisz-teletdíjat szavazott meg. Binffy Ernő br. 4-neje Esterházy Cecel gr. 1000 frtot alapítot-tak néhai leányuk Losonczy Bánffy Erzsébet-nevén, az elhunyt hátra maradt vagyonából abból a célból, egy süketnéma tartásdíja-fel-deztesésk. A gyűlés ezt köszönettel vette tu-domásul.

— A kolozsvári süketnéma in-tézet házának ünnepélyes megnyitására elő-készítő bizottság küldetett ki Albach Géza kir. tanácsos polgármester elnöksége alatt Szvacsina Géza tanácsos előadó, Dobai Antal, Kiss Sándor keresk. akad. igazgató és Kom-ma Ferencz kir. tanfelügyelő személyében.

— A kolozsvári süketnéma in-tézet tanfolyamát két gyákonok: Nagy Péter és Gácsér József fölvetését helyben hagyta a vallás és közoktatási miniszter. Sattler Ida munkatanítónőnek pedig a díját 92 frtől 240 forintra emelte fel a felügyelő bizottság.

— Éjszaki Károly, kolozsvári bi-relevetőségi főfelügyelő a kereskedelmi gy-miniszter által üzletvezetővé nevezetett ki. Éjszaki kinevezésével a kolozsvári üzletve-zetőség egy köztisztviselőből állk főnökök nyer-kinék hivatalos mtkódése mellett irodalmi és társadalmi téren kifejtett munkássága is je-lentékeny eredményeket mutat fel s kinek kinevezését a közönség ez okonál fogva is örömmel veszi tudomásul

— A holnapi hangversenyre, melyet a kereskedelmi akadémia ifjúsága rendez az akadémia dísztermében, nagyon sokan készűnek az uri körökből megjelenni.

Az ott megjelenőkre kellemes mulatsá-g vár. A változatosan egybeállított műsor a következő: 1. „Der strumme trom-peter“, koncert polka. Előadja: s bena-lakási zenekar. 2. A kísértet, melodrá-ma. Irta: Ferencz Ödön; zene-kísér-tét szerző: Ádám Rezső. Szavajla: Leeb Jenő III. é. h. Zongorán kíséri: Böhm An-dor III. é. h. 3. Magánda, a „Säktigeni trombitás“ operából; irta Neesler. Énekl: Rémi Gyula III. é. h. Zongorán kíséri: Nagy Dezső III. é. h. Monolog; előadja: Kim Károly III. é. h. 5. Potpourri „Zampa“ ope-rából, Heroldtól. Hegedűn játsza: Freiberg Béla III. é. h. Zongorán kíséri: Böhm An-dor III. é. h. 6. A kenyér. Ábrányi Emil/II. Szavajla: Gaál István III. é. h. 7. „Édes lány-kám“ Huber Károlytól. Énekl: a bebnakái daloskór. Műsor lejtárával táncz lesz, mely-ben az ifjúság, mely első tanulsai szorgodját végezte most be, kitartó animálva fog részt venni, úgy, hogy e részben a tánczosoknak nem lesz panaszuk. Czukrászatról is gondos-kodva van. E mulatság bizonyára egyide-lesz a saison legkelirtebbjeinek. Kezdeté pont 8 órára van jelezve.

— Réthy Laura asszony ma este lépik fel az egyetem hangversenyén, mely a színházban tartatik meg. Réthy Laura, kinek már reggel Győrött kell lenni, csak a koloz-vári közönség iránti szeretetből tette meg Szathmárról idáig a fáradságos utat. Sajná-ljuk, hogy így gyorsan kell eltávozni a szép hangu művésznőnek s e miatt nem gyönyör-ködtünk néhány vendégjátékában.

— A kolozsvári zene-conserva-torium holnap (18-án) a városi rigdli nagytermében házi hangversenyt tart. Az érdekes műsor következő: 1. Grieg. A sz-ényben. Vonós zenekar és trombita kísé-relet énekl: Bárczy Gyula. 2. Liszt Orszá-dal. (Le Rossignol). Zongorán előadja: Galus Viktoria int. növ. 3. Schubert, a) Mignu-dala, b) Titok. Énekl: Urbanetz Emilia. 4. Romberg. Románzás és finale, Gordonkán elő-adja: Tonhazy Jakab. 5. Bizet. Jelenet „Car-men“ című dalműből, énekl: Halász Alad int. növ. 6. Grieg. Suite. (Régi stýlen) op. 40 vonós zenekarra. I. Praelude, II. Sarabande, III. Gavotte és Musette, IV. Air. V. Riga-udon. Kezdeté d. u. 4 órakor.

— Az Erdélyrészi nőipar-terület választmánya élénk és hosszas gyűlést tartott tegnap öv. báró Wessellényi Istvánné elnökő házában és vezetése alatt. Különösen a választmány nótáitai vállalko-nagszámában részt az ülés főtagja a kolozsvári nőipariskola szervezeti sza-bályzatának megállapítása, illetve a sz-bályzat részletes tárgyalása vala. A d. u. 4 órá-tól este 8 óráig, tehát összesen 4 óráig tartott tárgyalás főeredményének az az tlv-ös intézkedés mondható, mely szerint a mondatott, hogy az iskola igazgató tanár-nyjövőre a tanítótestület elnöke lesz s mindazon választmányi tlelések, melyekből megfelelő iskola-ügyek is tárgyaltnak, a valatból meghivandó. Ezt az intézkedést az indokolta, mert az erdélyrészi nőipar-terület választmánya egyezserezt a kolozsvári nőipariskola fel-lyelő biztsága is.

Stadler Ferencz
órás.

H i r d e t é s e k.

Sz. 13587 — 1892.

1286. (1-2)

Árverési hirdetmény.

Szárdobos birtokosságának 6609 szál tölgyfája eladására November 13-ra kitűzve volt árverés nem sikerülvén, a birtokosság határozatából ezennel új árverés tűzött ki **1893. évi Január hó 15-én délelőtti 10 órára** a község házához.

Felkiáltási ár: 20,000 frt, bántópenz: 10%.

A feltételek megtekinthetők a birtokossági elnöknel és alólírt főszolgabírónál.

Okládon, 1892. december hó 14-én.

Jakab Gyula,
főszolgabíró.

Sz. 550 — 1892.

1287. (1-3)

Pályázati hirdetmény.

Udvarhely-vármegye homoródi járásban 600 frt fizetéssel, 100 frt szálláspénzzel és Oklánd lakhelyvel rendszeresített állatorvosi állomás halálózása folytán megüresedvén, annak betöltésére ezennel pályázatot nyitok s felhívom mindazon okleveles állatorvosokat, kik ezen állomást elvinni óhajtják, hogy az állategészségügy rendezéséről szóló 1888. VII. t. cz. végrehajtására vonatkozó 40,000 sz. ministeri rendelet 302. §-ában körülírt minősítést igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványukat **1893. évi Január hó 31-ig** hozzám nyújtsák be.

Későbbben érkező vagy hiányosan felszerelt kérvények figyelembe vételre nem fognak.

Sz. Udvarhelytől, 1892. évi december hó 13-án.

Dr. Török Albert,
főispán.

POSZLER GYULA

NŐI- és FÉRFI-DIVAT RAKTÁRA

Kolozsvárt, Belközép-utca 3. sz.

(Alapított 1897-ben.)

Ajánlja a n. é. közönségnek gazdagon berendezett

nagy raktárát.

Kaphatók: Női ruhakelmék mindenféle kivitelben, körülbelül 4000—5000 méter Volapükök és mosó-burchettek, Nagy kendők, Hárász kendők, Capischonok, Felső, Munka, Téll kesztyűk, Cipők, Miederek. — Világíró Csehroll-féle Chiffonokból nagy raktár. — Női és férfi szabó-kellékek stb.

Uraknak: Posztó kelmék gyári áron alól.

Ingek, gallérok és kézelők, nyakkendők, kesztyűk, Jäger alsó ingek és nadrágok s még igen sok jó valódi házi ezikkel.

Mivel az árak üzletemben, tekintve jóságukat, nagyon olcsón vannak jegyezve, kevés pénzzel is igen sokat vásárolhatni.

A n. é. közönség igen becses látogatását mély tisztelettel kérve

1985. (15-x)

A FENTEBBI.

Alapított 1858-ban.

Ó. cs. és kir. Fensége JÓZSEF főherceg udv. szállítója

Alapított 1858-ban.

WALSER FERENCZ

első magyar gép és tűzoltószerek gyára, harang és ércöntődéje

Kolozsvárt, belmonostor-utca 12. szám.

Ajánlja gyártmányait, mint magyar kül-

lönlegességet

és mindennemű

szivattyukban,

tűzi- és kerti fecskendőket.

Ajánlkozik

köz- és magánfürdők

felszerelésére,

szagmentes ürszékek

felállítására.

Elvállal

teljes vízvezetékek

berendezését, városok, földbirtokosok és magánok részére, modern technikai alapon és kedvező feltételek mellett.

MINDEN VIZIMŰVI MUNKA

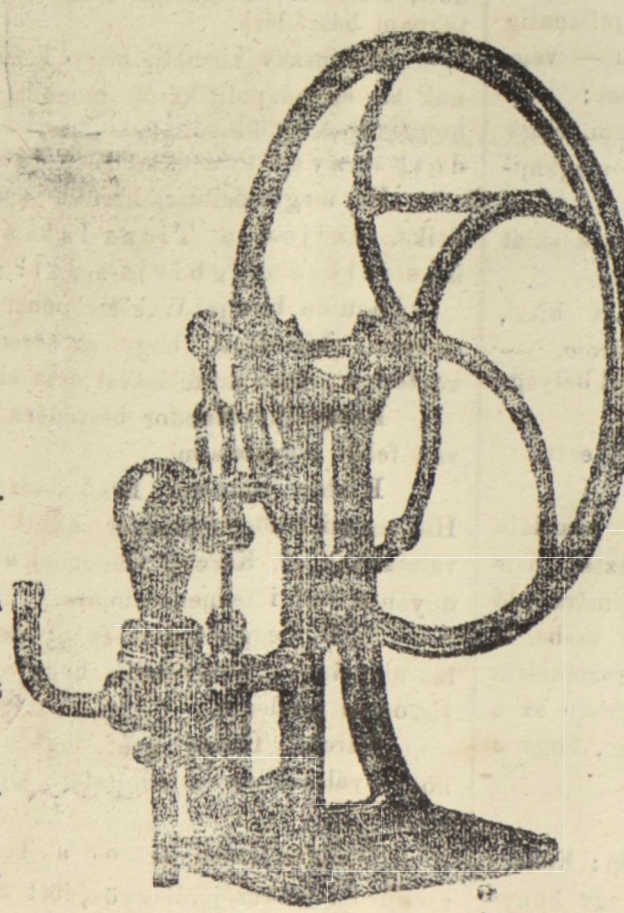
gyors és pontos kivitelére.

Különösen felhívjuk a közönség figyelmét

javitó műhelyünkre,

a hol minden szakmánkba vágó igazítások a leggyorsabban eszközöltetnek.

Képes árlapok és részletes költség-tervezetek kívánatra díjmentesen küldetnek.

1101. (3-x)

Eladó

2 darab ígás szekér felszerelve,

ugymint: járom, eke, borona, kötelek stb.

egy jó karban levő lószekér,

két nagy kazal szalma,

két nagy boglya jó réti széna.

Bővebb felvilágosítást nyújt: **Baktai Albert TORDÁN.**

1241. (1-2)

! Üzlet felhagyás!

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT

VÉGKIÁRUSÍTÁS!!!

Sárga Kristóf

fehérnemű- és vászon-raktára

Kolozsvárt, Belközép-utca 3. sz

Van szerencsém tudatni a n. é. vevőimet, hogy több év óta fennálló raktáromban levő **árúkat**

gyári áron, készpénz fizetés mellett

kiárusítom.

Karácsonyi és Újévi ajándékok.

Ez alkalmat olcsó bevásárlásra mindenkinek figyelmébe ajánlom.

Egyidejűleg tisztelettel felkérem mindazokat, kiknek üzletemben távozásuk van, mielőbb kifizetni.

Alázatos szolgálója:

a tulajdonos.

1032. (28-x)

Négy arany érem.

CHOKOLADE KÜFFERLE

finomabb minőség daczára olcsóbb, mint bármely bel- és külföldi chocolate gyártmány.

11.

Kolozsvárt

(42-x)

megrendelhető:

Havas Armin

csukorka, csokoládé, déli gyümölcs, csemege, bor- és fűszertüzletében.

Lakodalmi és bál meghívók.

Divatoss eljegyzési jegyek.

Női és férfi tánczrendek.

Rajz után készült plakátok.

Részvények és záloglevelek.

Műsorok és jelentések.

Névjegyek 25 különböző írásminta szerint.

Napilapok és folyóiratok.

Füzetek és könyvek.

Rovatos iver, hatósági nyomtatványok.

Fekete és színes falragaszok.

Körlevelek és számlák

izléses kiállításban, olcsó árban

Közművelődés műnyomdai

részvénytársaság,

Telefon szám 6. Kolozsvárt. Telefon szám 6.

Vidéki megrendelések gyorsan és

pontosan!

26 (89-x)

Apró koks! Apró koks!

Apró koks gépezet által diónagyságra vágva, a mai naptól kezdve elárúsításra van tartva a következő árak mellett:

500 kgrtól 1000 kgrmig 2 frt 50 kr.
1000 feljebb vásárlásnál 2 frt 30 kr.

Ezen apró koks a nagyobb darabokhoz mérten abban különbözik, hogy kényelmesebben lehet vele bánni, jobban ég, olcsóbb és nincs szaga, s akármilyen kemenczében ég. Mindenütt a legrövidebb idő alatt nagyon megkedvelték. Épen azért nagyon ajánlanók a T. közönségnek a használatba vételt.

A mint eddig, úgy ezután is készségesen a ház kapujáig házszállítjuk a koksot, még pedig minden 100 kgrm. után 12 frt számítva a szállításiért.

Mint a legjobb koks-kemenczét: a Moldinger-féle ajánljuk, a mit a helybeli piacon Reményik-egyzénél lehet beszerezni.

Tudatjuk egyszersmind a T. közönséget, hogy a koksok könnyebb megrendelhetése végett a városban, hol helyt gyártóládákat alkalmaztunk, a hová a megrendelést tartalmazó iratot be lehet dobni, s a mi általunk naponta kétszer lesz kiutazva, u. m.

1. Orbán József csukrászdájában, Főtéren;
2. Pap Ernő üzletében, a Hid- és Belmagyar-utca szejletén;
3. Marosán Bogdán üzletében, a Sétater- és Külmonostor-utca szejletén;
4. Flora Gyula üzletében, a Széchenyi-téren;
5. Weisz József üzletében, Bel- és Külső-utca szejletén;
6. Andrásffszki Nővérek üzletében, Külmagyar-utca 1. szám.

A Légszuszgár Igazgatósága,

Van der Velden Ede.

1212. (8-x)

Csúz és köszvény

csúz és foga-aggások, ütési és ficszmozási, valamint fagydagatok ellen meglepő gyorsan és biztosan hat a

REPARATOR

nevi gyógyszer, melynek ártja 50 kr. vagy egy frtért minden gyógyszerhiány kapható. A Reperatorral a Rókus körházban 186 esetben tetőztet kísérlet, melyből 7 esetben javulás, 129 esetben teljes gyógyulás értezt el

Verszegenyiség és sápkór,

továbbá gyenge gyermekek erősítésére kitűnő hatású és pompás ízt szer a Tokaji China vasbor, mely az országos egészségügyi tanács javaslatára bolgyn engedélyvel látottat el. Sok ross utánzat létezik, miért is kérem vételnél névelni somat követelni. Kis üveg 1 frt 60 kr., nagy 3 frt.

ACATIA-SZAPPAN

k-dves illata, kellemes habzása és rendkívüli tartósságánál fogva lett rövid időre kedvelté. 1 darab 50, 3 darab egy dobozban 1 frt 40 kr.

Acatia arcz-crème

rövid pár heti alkalmazásnál pompás, üde, gyermekded arczbor nyerhető. Az arcz mindenemű éktelenségét eltávolítja. 1 üveg ára 1 frt.

A „Crème de Marguerite”

az arczbor táplálására, üdén tartására szolgál. Előkelő körökben igen kedvelt. Egy üveg ára 2 frt.

Ezen gyógyszeriarom kiválóbb specialitásai, melyek főváros és országos legjobbn hírnévének örvendenek, a postán is küldetnek.

KRIEGNER GYORGY

gyógyszeriarom a „Magyar Karonához”, BUDAPEST, KALVIN-TÉR.

1134. (9-6)